

ÌTÀN ÌJÌNLÈ NÍPA ÌSỌTÈLÈ

TÍTÈRÍBA FUN BABILONI

Ìtàn ...

Danieli 3:1-30

Ni kété ti Nebukadnessari sapere si awon onise re, won bere ilu liru pelu orin kiko li oniruuru, befe ni won sisolaju eegun, eyini ni ere wuru ti Nebukadnessari oja ya tabi gbe, eyi ti giga re je aadurun eshe bata ti o si ndan yinrin-yinrin ninu oorun. Lihin naa, nipa ase ase oja, gbogbo awon osise re pejo ni petele Dura, won si dabalẹ fun ere yi lati josin si. Gbogbo awon eniyan pelu fi ori balẹ fun ere yi, şugbon awon okunrin Heberu meta kan, ti won je iranşe oja nla ni won ko fi ori balẹ fun ere naa.

Nebukadnessari si nfo fun ayọ pelu igberaga lowo - nigbati won mu irohin wa fun un wipe Sadraki, Meshaki ati Abednego ko lati fi ori balẹ fun ere re. Eyi je iyalenu nla fun Nebukadnessari pe awon kan le se aigboran si ase oun, oja ro wipe awon odomokunrin ko mo itumọ ase ti oun pa ni, oja si tun fun won ni aaye lati fori balẹ - şugbon won ko! Nigba naa ni Nebukadnessari oja pase ni ibinu ati irunu re, pe, ki awon osise da ina ileru naa ki ooru re gbona niwon igba meje ju bi a ti da tele lo. Bi won si ti da ina naa to njo lala, won si de awon meteta pelu oku, won si gbe won ju sinu ina naa, ooru ina naa si gbona d'ebi wipe ina pa awon okunrin ti o gbẹ Sadraki,

Meshaki ati Abednego lo sinu ina.

O si se, bi oja se nwo ina ileru naa, enu re deede si silẹ. O si wi ni iwari pe, "okunrin meta ko a gbẹ so si aarin ina ni didẹ?" Awon igbimọ re da lohun pe befeni. Nigbana ni oja wipe, "Mo ri okunrin merin ni titu, nwon nrin laarin ina, nwon ko si farapa, irisi enikerin si dabi ti omọ Qlorun." Danieli 3:25.

Qlorun gba awon odomokunrin onigboya naa ninu ina ileru nitori ti awon meteta duru lori otitọ Re (Qlorun). Ni igba ikhin, awon eniyan Qlorun naa gbodo dojuko iru idanwo bi iru eleyi.

AMAZING FACTS

Èkọ

Dí awon alafọ wonyi, lehin ti o ba ti ka eshe Bibeli kọkan tan.

1. Bawo ni itan wa ninu iwé Danieli ori keta se ba Ifihan mu?

Ifihan 13:15

A si fi fun un lati fi emi fun aworan eranko naa ki o maa soro, ki o si mu ki a pa gbogbo awon ti ko _____ fun _____ eranko naa.

Àkiyèsí: Ni ikhin ojo, awon eniyan Qlorun ni a o fi ipa mu lati se ijosin lodi si ipinnu okan won. Won yio nilo lati yan ninu ofin Qlorun tabi ofin eniyan.

2. Kinni awon oro awon angeli meta ti inu iwé Ifihan ori kerinla?

Ifihan 14:7

O nwi li ohun rara pe, E bere Qlorun, ki e si fi ogo fun un; nitori ti wakati _____ : e si foribalẹ fun eniti o da qrun, oun ayé, ati okun, ati awon orisun omi.

Ifihan 14:8

Angeli miran si tele e, o nwipe, _____ wo, Babiloni ti o tobi ni _____, eyiti o ti nmọ gbogbo orile-ede mu ninu oti-waini ibinu agbere re.

Ifihan 14:9,10

Angeli keta si tele won, o nwi li ohun rara pe, Bi enikerin ba n _____ fun _____ ni, ati aworan re, ti o si gba ami si iwaju re tabi lowo re, Oun pelu yio mu ninu oti-waini ibinu Qlorun, ti a tu jade li aini abula sinu ago irunu re, a o si fi ina ati sulfuru da a loru niwaju awon angeli mimọ, ati niwaju Qdọ-Agutan.

Àkiyèsí: Bibeli so fun wa ninu iwé Ifihan ori kerinla eshe iketa de ikerinla (Ifihan 14:6-14) wipe ni igba ikhin, koko meta to se pataki ti o si je oro ireti ati ikilo yio jade lo si gbogbo ayé lati pese won silẹ fun ipadabo Jesu. Okan ninu awon oro naa je ikilo nipa fifi ori balẹ fun eranko ati gbigba ami re. Ninu ekọ yi, a o se afihan eranko naa. Ninu ekọ kerinla, a o fi ami eranko naa han. Iye ainipekun funrarare le wa ninu ewu, nitori naa gbadura gidigidi si Qlorun pe ki O to o ati pe ki O fi oye fun o bi o ti nkeko.

3. Kinni eranko duru fun ninu asotele Bibeli?

Danieli 7:17

Awon _____ nla wonyi, ti o je merin, li awon _____ merin ti yio dide li ayé.

Danieli 7:23

Beleli o wipe, Eranko kerin ni yio se _____ kerin li ayé, eyiti yio yatọ si gbogbo ijoba miran, yio pa gbogbo ayé re, yio si te e mọle, yio si fo o tuutu.

Danieli 8:21

Obuko onirun ni li _____ Hellene: iwo nla ti o wa laarin oju re meje li oja ekinni.

Àkiyèsí: Ninu asotele Bibeli, eranko duru fun isejoba, ijoba, tabi agbara oşelú. Qlorun ma nlo eranko lati se apere isejoba, gegé bi a ti ma nse lode oni - idi kan (duru fun ijoba Orile-ede Amerika), agbonrin kan (duru fun Rọsia). Abbl. Ninu Bibeli, "eranko" ki ise nkan ti ko ni owọ. Ko soro nipa iwá eranko. Eranko to ni ami naa ni a fi han ninu iwé Ifihan 13:1-10,15-18. Ki o to tesiwaju ninu ibeere kerin, lowo wa akoko lati ka eshe Bibeli ti a yan yi.

4. Bawo ni Bibeli se da eranko naa mo?

Ifihan 13:1

Mo si duru lori iyanrin okun, mo si ri _____ kan nti inu okun jade wa, o ni ori meje ati iwo mewa, ade mewa lori awon iwo naa, ati li awon ori re naa ni oruko oro-odi.

Àkiyèsí: Ninu iwé Ifihan 13:1-10,15-18, Qlorun fun wa ni awon amuye mewa ti a o fi da eranko naa mo. O fun wa ni awon amuye to po, ki a ba le e ni eri to daju lati da a mo.

Koko kinni - O jade lati inu okun (ese e)

Koko keji - O gba agbara, ijoko, ati ase lowo dragoni naa (ese e)

Koko keta - O di alagbara ni gbogbo ayé (ese e,i)

Koko kerin - O jebi isoro-odi (ese e,u,u)

Koko karun - O joba fun osu mejilelogoji isotele (ese u)

Koko kefa - A sa ni oge ase, a si ti wo oge re naa san (ese e,i)

Koko keje - O je alagbara esin ti yio ma a gba josin (ese e,i)

Koko kejo - O nse inunibini si awon eniyan mimọ (ese i)

Koko kasan - O ni nomba to yanilenu eyini ni otalegebe o le meta (uuu) (ese e)

Koko kewa - A ndari re lati odo okunrin alagbara julọ kan (ese e)

Agbara kan lo ye lati da awon ami mewe wa yi mo - papaey. Şugbon ki o le da wa lowo, a o fi ara balẹ wo won ni okoko, a o bere lati ibeere ikarun.

5. Eranko yi dide lati inu okun. Kinni okun tabi omi duru fun?

Ifihan 17:15

O si wi fun mi pe, Awon _____ ti iwọ ri ni, nibiti agbere ni joko, awon _____ ati eya ati orile ati oniruuru ede ni won.

Àkiyèsí: Ninu asotele, omi duru fun oro eniyan, tabi agbere okun. Asotele wo ye pe eranko naa yio jade lati inu awon orile-ede ti gbogbo ayé mo. Papaey naa jade lati guusu Europe, eyi ba koko ikinni mu. Şugbon awon koko mesan to ku nko?

6. Talo fun eranko naa li agbara ati ipore?

Ifihan 13:2

Eranko ti mo ri naa si dabi okun, eshe re si dabi ti beari, enu re si dabi ti kiniun; _____ naa si fun un li _____ re, ati ite re, ati ola nla.

Àkiyèsí: Eranko naa - eyi to ni ami kan ni a gbodo yera fun - o gba agbara, ase, ati olu ilu lati lowo dragoni naa. Gegé bi Ifihan 12:3-5, dragoni naa ni agbara ti o fe pa Jesu nigba ti a bi I. Satani ni o misi Herodu, ti o je oja fun pagani labe ase Romu, lati pa awon omọ wewe okunrin ni Bethlehemu (Matteu 2:13,16). Tani pagani Romu fi ase ati olu ilu re fun? Itan so fun wa pe pagani Romu fi agbara ati olu ilu re fun ijo ti o wa ni Romu. Awon itan wonyi fi ye wa kedere pe: "Ijo Romu...ti ara re wo inu ipore isejoba agbaye, eyi ti ise itesiwaju. ... Popu naa ti o pe ara re ni "Qba" ati "Pontifex Masimus, ni Kesari ti o gba ipore ijoba." Nitori naa, koko keji tun dara fun papaey pelu.

7. **Báwo ni agbara lati lo ipá lori igbàgbó eniyàn ti ẹranko náà yio ti múlẹ̀ tó?**

Ifihan 13:3

Mo si ri ọkan ninu awọn ori rẹ bi ẹnipe a sá a pa, a si ti wo ọgbé aṣapa rẹ naa sà, _____ si fi iyanu tẹle ẹranko naa.

Àkíyèsí: Kòsì ẹniti yio le pe e lejọ ni irú àkókò yi, agbara ijọba papaẹy jẹ èyí tó kari ayé lotitọ. Ọrọ yi “Katoliki” tumọ sí “gbogbo ayé” A tun le ri wípé kókó kẹta tun ba papaẹy mu.

8. **Kíló njade lati ẹnu ẹranko náà?**

Ifihan 13:6

O si yà ẹnu rẹ ni _____ si Ọlọrun, lati sọ _____ si orukọ rẹ, ati si àgọ rẹ, ati si awọn ti ngbe ọrun.

Àkíyèsí: Bibeli sọ wípé ọrọ-òdì tùmọ si ki ẹnikan ma a sọ wípé oun le e dari ẹṣẹ jini (Luku 5:21) ki o si ma a wípé oun ni Ọlọrun (Johannu 10:33). Papaẹy náà sọ pé oun ni agbara lati dari ẹṣẹ jì ẹniyàn. Ẹ àkíyèsí awọn abala llàna Katoliki wọnyi: “Se òtítọ ni wípé Alufa ma ndárí ẹṣẹ jì ẹniyàn tabi o kan ma nsọ wípé fún ẹniyàn pé a ti dárí ẹṣẹ rẹ jì ọ ni? Ni tootọ Alufa ma ndárí ẹṣẹ jì ẹniyàn nipaṣẹ agbara ti a fi fun un lati ọdọ Kristi.” Papaẹy tun sọ pé ọkan náà ni popu ati Ọlọrun. Popu Leo SIII sọ wípé, “Awa (popu) di ayé yi mú ni ipò Ọlọrun Alagbara.” Omiran ninu awọn ọrọ popu tí ó yanilẹni ni pé: “Iwọ ni Ọlọrun miran ni ayé.” Nitori naa kókó kẹrin tun ba papaẹy mu.

9. **Fun akókò wo ni ẹranko àkókó yio fi ẹ ijoa rẹ?**

Ifihan 13:5

A si fun un li ẹnu lati maa sọ ohun nla ati ọrọ-òdì; a si fi agbara fun un lati ẹ be ẹ ni _____.

Àkíyèsí: Ránti pé ninu aṣotẹlẹ, ọjọ kan tùmọ si ọdun kan (Esekieli 4:6). Akókò yi ni a tumọ si ọdun meṣa ati ààbọ, èyí ni oṣù mejilelogoji tabi igba-mejila o le ọgọta ọjọ ninu aṣotẹlẹ. Nitori ọgbọn ọjọ kalẹnda ti awọn Ju, gbogbo igbà meṣa tí àpapọ rẹ jẹ igba-mejila o le ọgọta ọjọ ninu aṣotẹlẹ tabi igba-mejila o le ọgọta ọdun. Agbára gbogbo àgbáyé ti papal Romu gba aṣẹ ni A.D. úéì, nígbàti alaṣẹ Justinian pàṣẹ pé ki a maṣe ba papaẹy jà mọ. A ba papaẹy wí ní éíòì nígbàti ọgágun Napoleon, Alesànder Berthier ka popu mọ. Wà á kiyèsí pé ààyè tó wà laarin A.D. úéì àti éíòì jẹ igba-mejila o le ọgọta ọdun. Kókó karun ba papaẹy mu.

10. **Kíló sẹlẹ sí ẹranko náà lẹyin oṣù mejilelogoji naa?**

Ifihan 13:3

Mo si ri ọkan ninu awọn ori rẹ bi ẹnipe a sá a pa, a si ti wo _____ aṣapa rẹ naa _____, gbogbo ayé si fi iyanu tẹle ẹranko naa.

Àkíyèsí: Gégé bi a ẹ sọ tẹlẹ, papaẹy gba ọgbé aṣapa rẹ ni éíòì nígbàti Ọgágun Bertia gba igbèkùn popu lo si Faranse, nibi ti o ti kú bi ẹni ti a ti kọ ni orilẹ-èdè rẹ. Idameji awọn Europu rò wípé ohun ti o sẹlẹ yio fi ọpin sí papaẹy, sùgbọn Ọlọrun ti sọ wípé ọgbé rẹ yio san ati wípé agbara ati ipá papaẹy ni a o da padà titi igbà ti gbogbo ayé yio fi ma a tẹle idarí rẹ. Malaki Martini, ti o jẹ ọkan lara awọn popu Romu, fi nkan wọnyi hàn wá ninu ìwé rẹ pé kókó rẹ jẹ yi: “Popu jẹ ẹni ti ó gbajú gbaja ni ẹgbẹrun mejì ọdun sẹhin (ojú ewé àádọje o din meṣa(p.123)), li o ti ni ajojṣepọ pẹlu awọn olori

àádọrun o le kan orilẹ-èdè (óṣ) (ojú ewé igba mejì o le àádọrun), ti a si sètò rẹ silẹ fun ọfin gbogbo ayé bayi” (ojú ewé ogoje ole meṣa (p.éèé)). Debi wípé ẹni ti kò mọ pé lode oni pé papaẹy wa yio mọ, li ọnà púpọ, oun ni agbara tó ga jù tí ó ni ipá lori ẹsìn ẹniyàn lori ilẹ ayé. Ati pé ni ibi gbogbo ti popu ba rin ìrìn àjò lo, agbara ati ipá rẹ ndàgbà sí i. Yio ma sọ miliọnu di púpọ, gbogbo ayé yio si ma wo papaẹy gégé bi ìrèrì kan soṣo fun iṣọkan, alaafia, ati ìlànà - bi èyí ti Ọlọrun sọ. Papaẹy bá kókó kẹfà mu.

11. **Ẹ ẹranko náà jẹ alagbara ẹsin?**

Ifihan 13:15

A si fi fun un lati fi ẹmí fun àwòrán ẹranko náà ki o maa sọrọ, ki o si mu ki a pa gbogbo awọn tí kò _____ fun àwòrán ẹranko náà.

Àkíyèsí: Ó hàn gbangba pé nkan yi yio ni ipa ninu ohun ti ẹmí. Ọrọ naa “ìsìn” tabi “jọsìn” li a lò ni igbà marun ninu ìwé Ifihan ẹẹ lati tọka si agbara yi. Dájúdájú, kò sí ẹni tó se iyè mejì lori pé papaẹy ba kókó keje mu.

12. **Kinni ẹranko náà se sí awọn eniyàn mímọ?**

Ifihan 13:7

A si fi fun un lati maa ba awọn eniyàn mímọ _____, ati lati _____ wọn: a si fi agbara fun un lori gbogbo ẹyà, ati eniyàn, ati èdè, ati orilẹ.

Àkíyèsí: O jẹ ọgbọn ti ó yéni pé papaẹy ma nṣe inunibini ati iparun sí awọn Kristiani tí wọn ma nṣe ojuse wọn déédé, àgàgà ni akoṣ ko ọdọ sí àgbà, ni akókò ti aṣẹ rẹ ti gbalẹ tán. Ọpọlọpọ itàn lo sọ fun wa pé bi ìwọn aadọta o le ni miliọnu li o kú fun igbàgbọ wọn ni akókò ipónjù nlá yí. Dájúdájú, ijọ rò wípé wọn nṣe ojúrere fun Ọlọrun lati le “ẹkọ ọdì” jade. Awọn popu bèèrè pé ki a dariji awọn ijọ fun iwà ibi wọn, sùgbọn otiitọ naa kò yẹ niti pé, o ma nṣe inunibini, a si tún ma a pọni lójú. Papaẹy yi ba kókó kejo mu.

13. **Kinni iye ti kò yé ẹniyàn ti a o fi da ẹranko náà mọ?**

Ifihan 13:18

Nihin ni ọgbọn gbé wà. Ẹniti o ba ni oye, ki o ọro iye ti mbẹ lara ẹranko naa: nitori _____ eniyàn ni; iye rẹ naa si jẹ Ọtaleṣẹbeta o le _____.

Àkíyèsí: Ninu Ifihan 13:18, Ọlọrun sọ pe lati ka iye ti o wà lara orukọ ẹranko náà ati pé lati o jẹ iye ẹniyàn. Ti a ba nronu nipa papaẹy náà, ọkunrin ti a ma ndééé ronú nipa rẹ naa ni popu. Kinni orukọ rẹ? Orukọ oye kan ninu awọn olori popu ni “Fika (GBiẹar) Ọmọ Ọlọrun,” eyí ni “Fikariọsi (GBiẹarious) Fili Dei” ni èdè Latini (èdè tó ẹ pàtàkì ninu ijọ). Ninu arokọ ìwé irohin, ti a ba nsọrọ nipa popu pé “Fika ti Kristi,” a ma nfi sinu àkámọ lati fi hàn pé a tùmọ rẹ lati inu akori rẹ ni, tabi lati inu orukọ rẹ. Ìwé Ifihan nsọ wípé nọmba ti a kọ ní ìlànà Romu ti a fi kọ orukọ rẹ ni ẹfa ẹfa ẹfa (ùùù). Jẹki a wò ó boya kókó kẹsan ba papaẹy mu tabi kò bá a mu.

V	5	F	0	D	500	Àròpọ
I	1	I	1	E	00	112
C	100	L	50	I	1	53
A	0	I	1		501	501
R	0	I	1			666
I	1		53			
U	5					
S	0					
						112

Kò yẹ ki iyèmeji tun wà mọ. A ti fi hàn pe kókó meṣa ti o wà li Ifihan 13:1-8, ẹyí ẹi bá papaẹy mu. Ati wípé agbara yi ní àmì kan ní pàtò ti a kò gbọdọ fi oju di lati gbà.

Níbayi, jòwọ, mo pé awọn oniwa bi Ọlọrun, onifẹ Roman Ẹatholiẹ Ẹṣọsi ti Ọlọrun kà si ọmọ Rẹ sí wà. A si tún ri awọn popu ti wọn ni iwà rere ati onigọ boyà ti wọn fẹràn Ọlọrun pẹlu. Ẹkọ yi ki iṣe lati lodi si awọn Ẹatholiẹ ọrẹ wa. O jẹ iṣelodi sí awọn ẹṣù, ẹniti ó ma nyi awọn ijọ padà kúrò ninu otiitọ ti o wà ninu ìwé mímọ. Nitori náà, Ọlọrun funrararẹ ti sọ fun wa pé àgbàkalẹ yi ní àmì ti a kò gbọdọ gbà. Olotitọ Protestants, Ẹatholiẹs, Ju, ati awọn ti kì iṣe Kristiani ni wọn yio fẹ lati mọ ohun ti àmì yi jẹ fúb wọn lati yàgò fún gbígba àmì yi. Ẹ jẹ ki a dupẹ lẹwọ Ọlọrun pé nínú ọrọ Rẹ, O ti tú àṣírí ẹṣù lati pa gbogbo wa run.

Ninu ẹkọ wa to nbọ, a o da “àmì” ẹranko náà mọ dájúdájú. Bí o bá gba àmì ẹranko náà, wà á sọnu. Ọpọlọpọ ni wọn yio mọ pé ti awọn ba kọ àmì náà, awọn yio jẹya púpọ. Sùgbọn Ọlọrun le e fun wa ni igbàgbọ Sadraki, Meṣaki ati Abednego, awọn ti wọn ẹtán lati kojú ikú, ki wọn si fi qlá fun Ọlọrun.

Èsì Rẹ

N jẹ o ẹtan lati tẹle Jesu nibikibi ti O ba dari rẹ sí, bi o tilẹ jẹ wípé o lẹ sọ awọn ọrẹ rẹ nu.

ÌDÁHÙN: _____